

Những Mẩu Chuyện
Khám Phá

NANCY DICKMANN

Nam Cực

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

Những Mẩu Chuyện
Khám Phá

NANCY DICKMANN

**Nam
Cực**

Linh Thư *dịch*

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

The South Pole. - (Explorer Tales)
Original copyright by Capstone Global Library Limited
© 2013 by Nancy Dickmann
Xuất bản theo thỏa thuận với Capstone Global Library Limited
Bản Tiếng Việt © Nhà xuất bản Trẻ, 2015

BIỂU GHI BIÊN MỤC TRƯỚC XUẤT BẢN DO THU VIỆN KHTH TP.HCM THỰC HIỆN
General Sciences Library Cataloging-in-Publication Data

Dickmann, Nancy

- Nam cự / Nancy Dickmann ; Linh Thư dịch. - T.P. Hồ Chí Minh : Trẻ, 2015.
32 tr. ; 26 cm. - (Những mẩu chuyện khám phá = Explorer tales).
Nguyên bản : The South Pole.
1. Nhà thám hiểm -- Antarctica -- Lịch sử -- Văn học thanh thiếu niên. 2. Antarctica -- Thám hiểm và khám phá -- Văn học thanh thiếu niên. 3. Nam cự -- Thám hiểm và khám phá -- Văn học thanh thiếu niên. I. Linh Thư.

919.8904 -- ddc 23
D553

Mục lục

Phương Nam thăng tiến!	4
Khám phá châu Nam Cực	8
Những nhà thám hiểm đầu tiên	10
Cuộc đua bắt đầu!	12
Thành công và thất bại	16
Shackleton	18
Đi xuyên châu Nam Cực	22
Nam Cực ngày nay	26
Những cột mốc	28
Danh sách những thứ không thể thiếu của một nhà thám hiểm	29
Bảng thuật ngữ	30
Trang chú dẫn	31

Phương Nam thắng tiến!

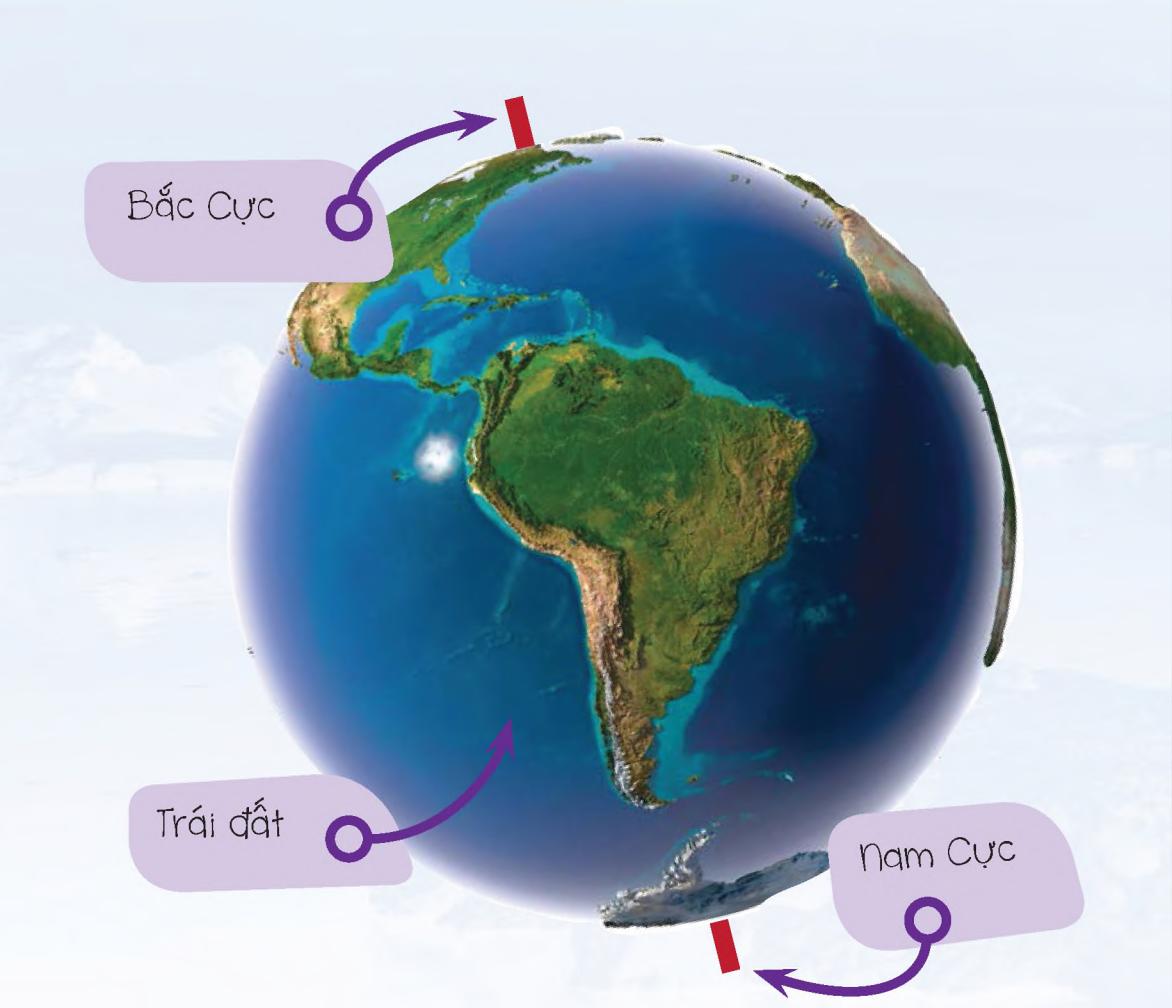
Đó là nơi lạnh lẽo và đầy gió; băng tuyết trải rộng ngút tầm mắt. Nơi cô độc ấy nằm ở đâu? Đó là Nam **Cực**, trung tâm của châu Nam Cực.

BẠN CÓ BIẾT?

- Vùng biển bao bọc
- châu Nam Cực đông
- cứng lại vào mùa đông.
- Chúng được gọi là
- những tảng băng trôi,
- và có thể làm tàu
- thuyền bị mắc kẹt.

Bắc Cực

Trái đất

Nam Cực

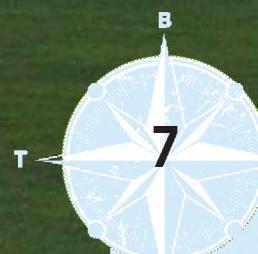
Cực là điểm nút của một đường thẳng tưởng tượng đi xuyên qua trung tâm của Trái đất. Trái đất có hai cực – một cực bắc và một cực nam. Ở hai cực, vào mùa đông Mặt trời không bao giờ mọc và vào mùa hè, Mặt trời không bao giờ lặn.

BẠN CÓ BIẾT?

Cực quang đôi khi thấp
sáng cả bầu trời châu
Nam Cực.

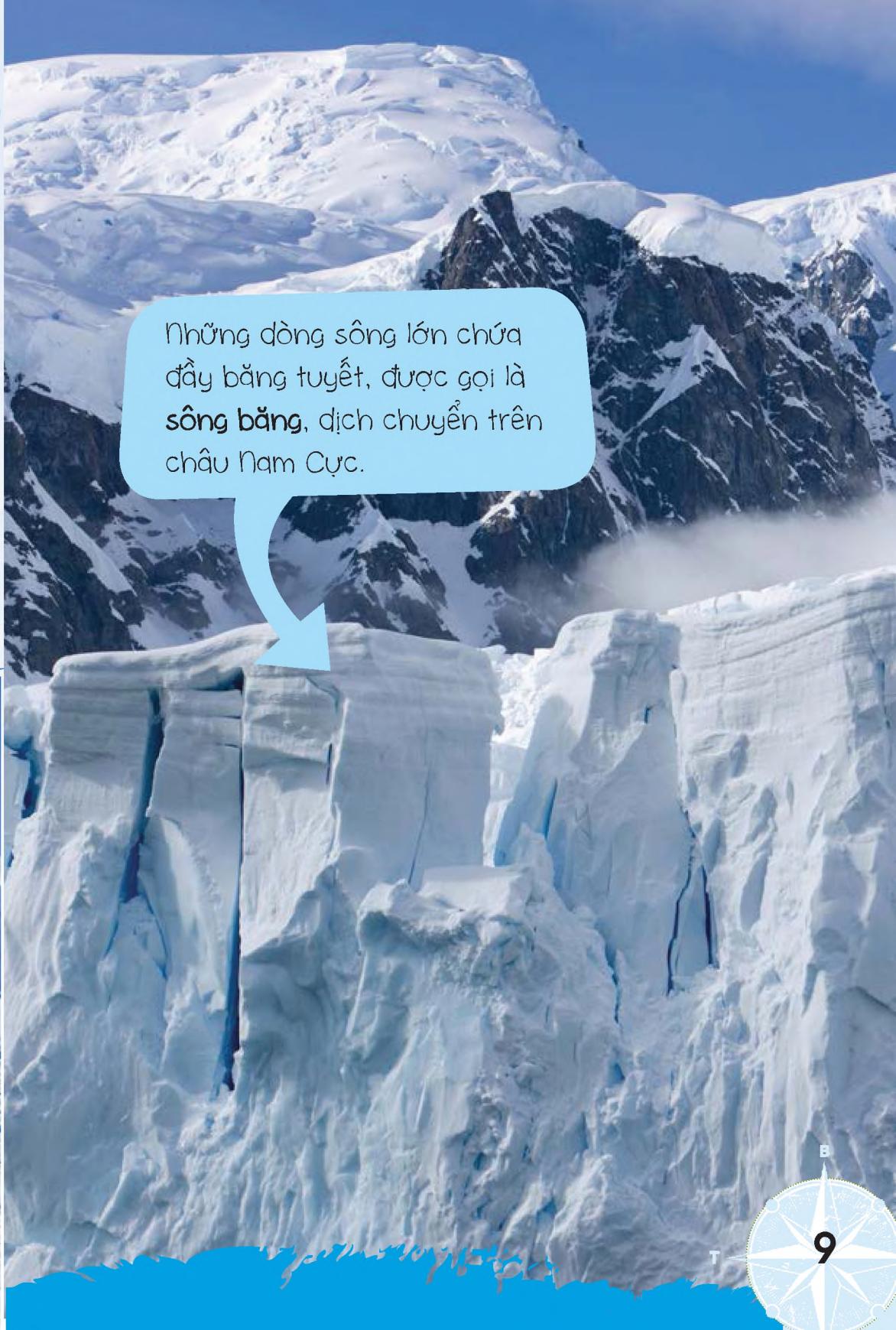

Khám phá châu Nam Cực

Lê bước qua một vùng đất đầy gió và băng tuyết thì thật gian khổ, nếu phải kéo theo tất cả nhu yếu phẩm thì còn gian khổ bội phần! Châu Nam Cực có rất ít thực vật còn các động vật chỉ sống gần bờ biển.

BẠN CÓ BIẾT?

- Nhiều nhà thám hiểm địa cực bị mắc bệnh scurvy. Ăn thịt hải cẩu hoặc chim cánh cụt tươi có thể ngăn ngừa được căn bệnh đó.

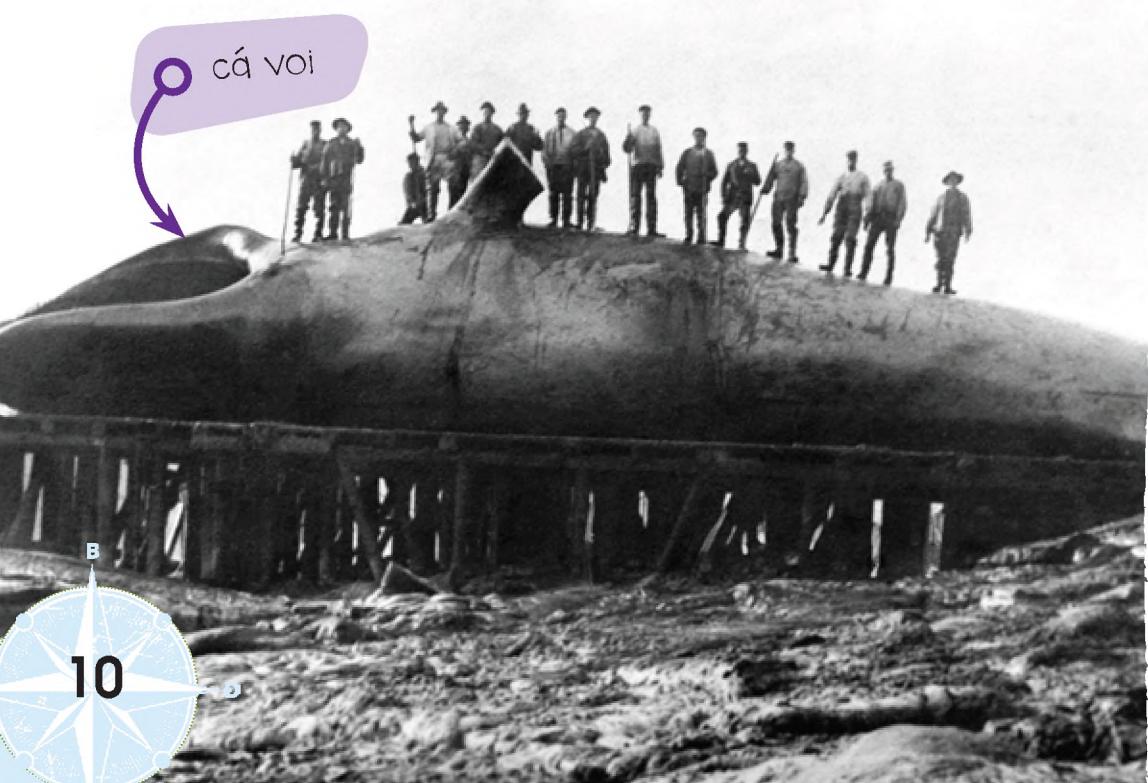

Những dòng sông lớn chứa
đầy băng tuyết, được gọi là
sông băng, dịch chuyển trên
châu Nam Cực.

Những nhà thám hiểm đầu tiên

Những người đầu tiên đến châu Nam Cực là thủy thủ săn hải cẩu và cá voi. Họ không hứng thú với Nam Cực cho lắm. Vào những năm 1800, James Clark Ross, người Anh, đóng thuyền đến gần bờ biển châu Nam Cực để vẽ bản đồ. Biển Ross được đặt theo tên của ông.

Thềm băng này cũng được đặt theo tên của Ross.

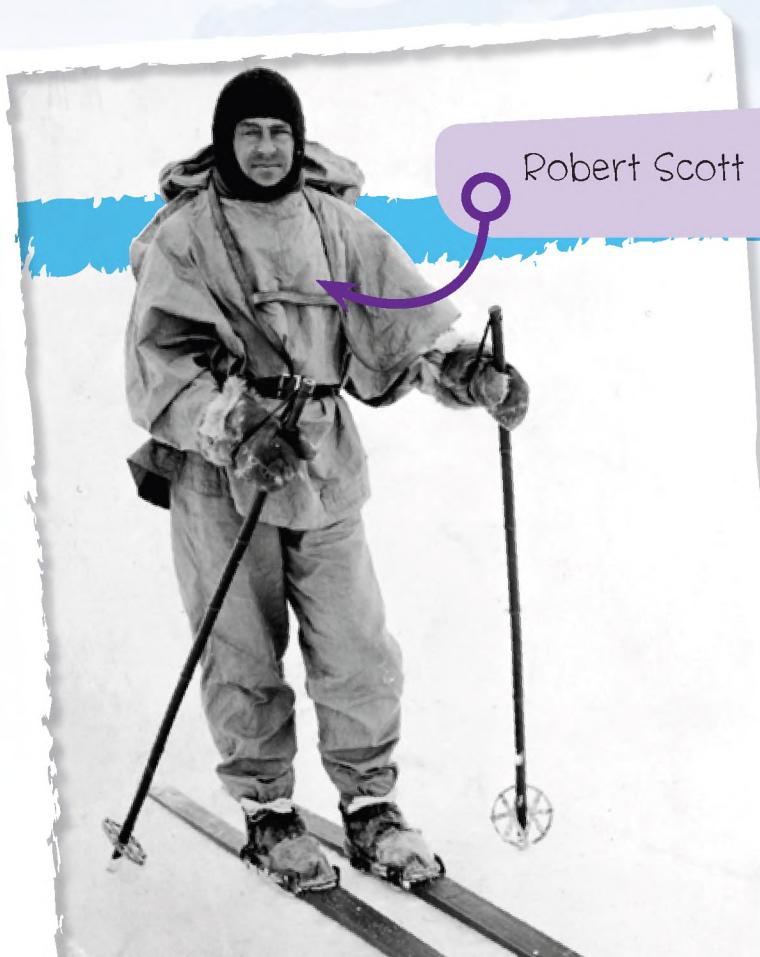
B

11

Cuộc đua bắt đầu!

Năm 1910, nhà thám hiểm người Anh, Robert Scott, dong thuyền đến châu Nam Cực. Sau đó, ông nhận được một bức điện tín. Nhà thám hiểm người Na Uy, Roald Amundsen, cũng đang đi đến Nam Cực! Đây sẽ là một cuộc đua kỳ thú.

Con thuyền Fram của Amundsen vững chãi và lướt rất nhanh.

Đội của Amundsen khởi hành sớm hơn, nhưng đội của Scott có đông người hơn. Đội của Amundsen trượt tuyết và dùng chó để kéo xe trượt. Đội của Scott tự kéo xe trượt. Ai sẽ đến đích đầu tiên?

THỰC ĐƠN HÀNG NGÀY CỦA SCOTT

Khẩu phần ăn của Scott bao gồm:

- Pemmican
(hỗn hợp gồm thịt khô và mỡ)
- Bánh quy
- Bơ
- Trà
- Đường
- Bột Cacao

Những người bạn đồng hành cùng Scott mỗi ngày cũng ăn những thứ tương tự như thế trong ba tháng!

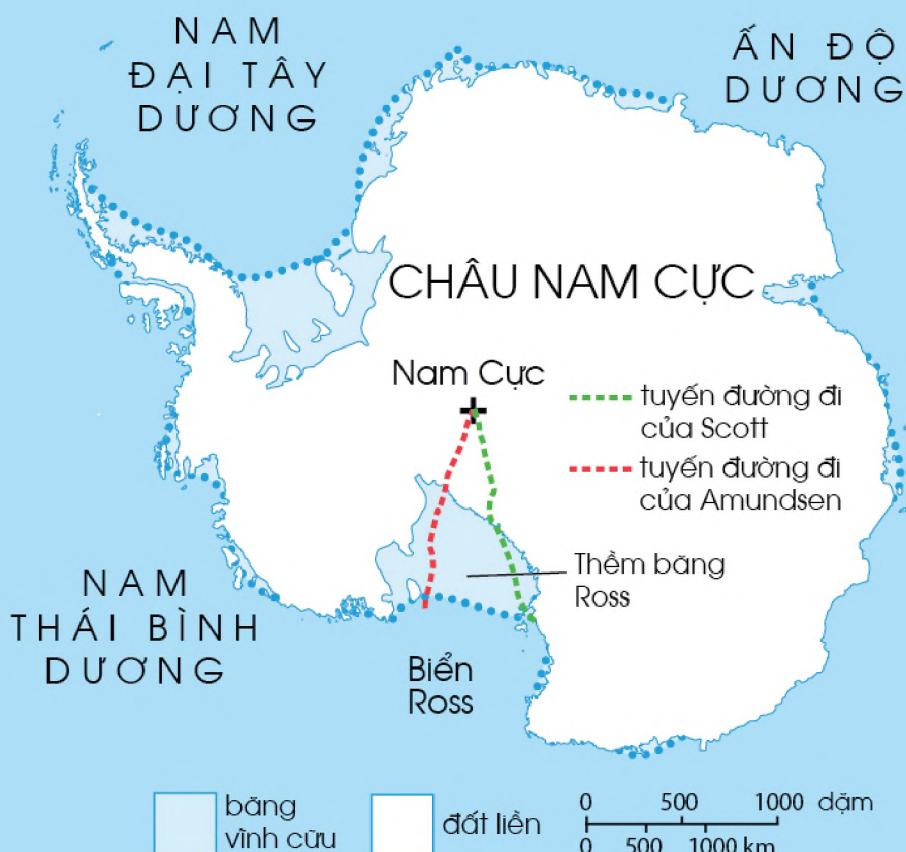
Thành công và thất bại

Đội của Amundsen đến Nam Cực đầu tiên, vào ngày 14/12/1911. Scott đến muộn hơn khoảng 1 tháng, nhưng ông đã không trở về. Ông và những người đồng hành đã chết vì lạnh và đói trên đường trở về.

Amundsen đã mặc quần áo làm bằng lông thú để giữ ấm và chống ẩm.

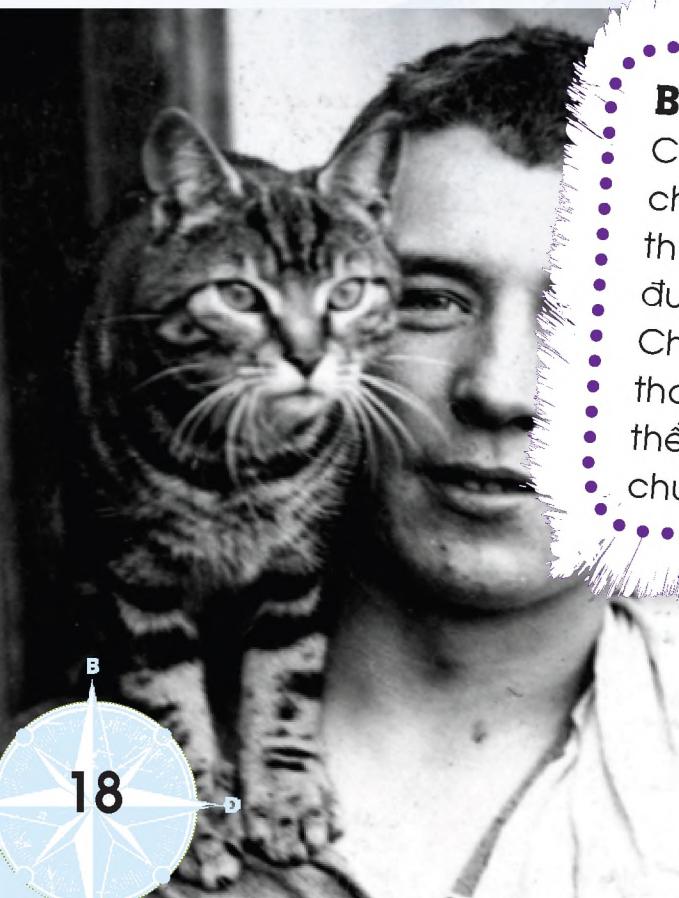

Đội của Amundsen khởi hành với 52 chú chó, nhưng chỉ còn 12 chú chó sống sót. Nhiều chú chó đã bị giết và làm thức ăn cho những chú chó khác trong hành trình.

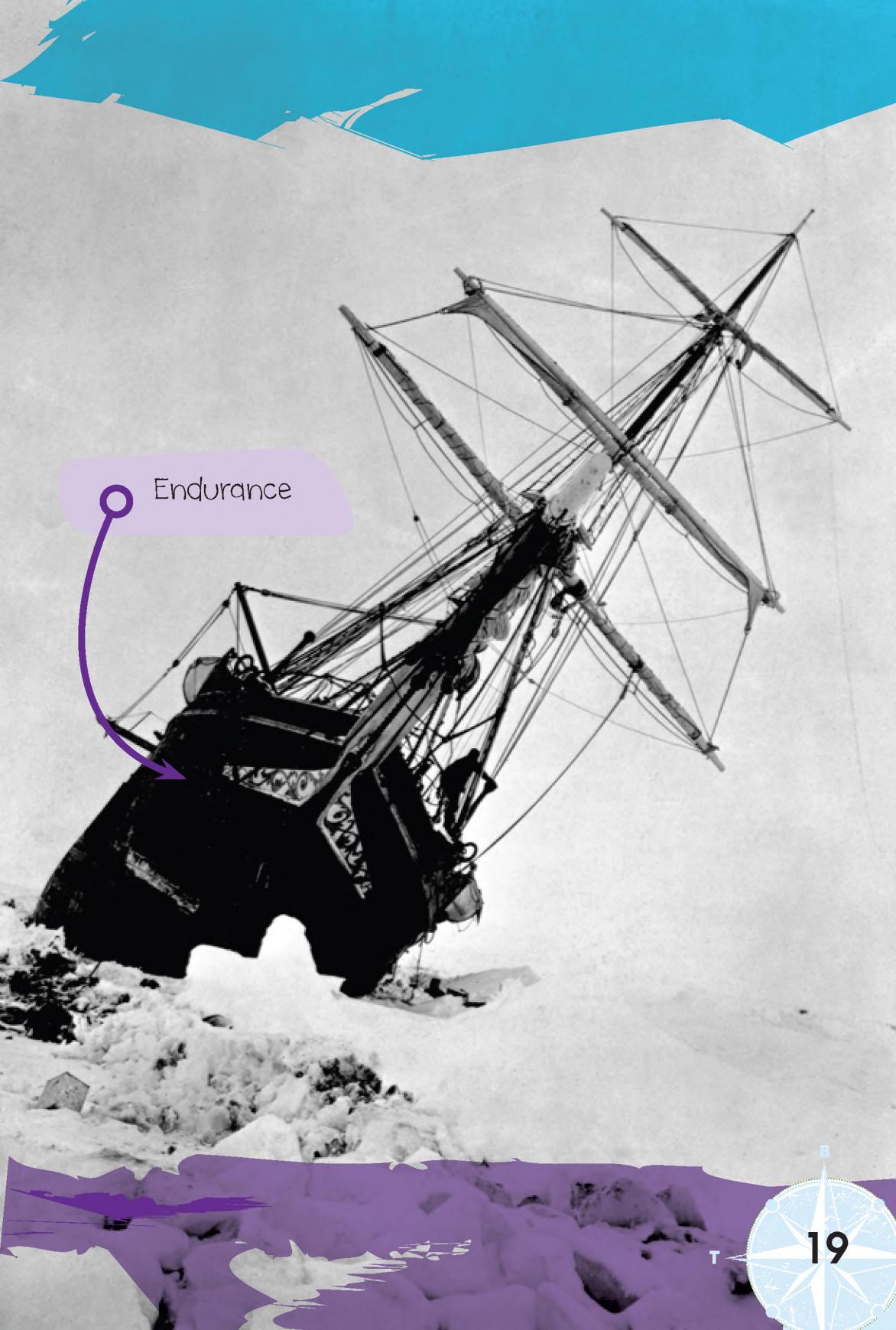
Shackleton

Con thuyền của nhà thám hiểm Ireland, Ernest Shackleton, mang tên Endurance, mắc kẹt giữa những **tảng băng** vào năm 1914. Khi tảng băng trôi va vào chiếc thuyền, ông và những người đồng hành đã bỏ nó lại. Họ còn cách đất liền đến 650km.

BẠN CÓ BIẾT?

- Có một con mèo bắt chuột trên khoang thuyền Endurance, được gọi là Bà Chippy. Đáng thương thay, Chippy không thể sống sót trong chuyến đi này.

Endurance

T

19

Shackleton

Thủy thủ đoàn của Shackleton đã bám víu vào chiếc xuồng cứu sinh nhỏ bé đến gần đảo Elephant, nhưng họ vẫn chưa an toàn. Họ phải chèo khoảng 1.300km nữa để tìm kiếm sự giúp đỡ. Diệu kỳ thay, mọi người đều được cứu sống!

BẠN BIẾT KHÔNG?

Một số người trong đoàn của Shackleton bị **bỏng lạnh**, triệu chứng này xuất hiện khi **thịt** bị đông cứng lại. Có khi những phần cơ thể bị bỏng lạnh phải bị **cắt bỏ**.

B

T

21

Đi xuyên châu Nam Cực

Shackleton từng mong muốn được rong ruổi xuyên châu Nam Cực. Năm 1993, Ranulp Fiennes và Mike Stroud lên đường thực hiện điều này. Họ đem theo toàn bộ đồ dùng và lương thực dự trữ - ước chừng 440kg - chất lên hai chiếc xe trượt tuyết.

BẠN CÓ BIẾT?

Một nhà thám hiểm khác, tên Vivian Fuchs cũng đi xuyên châu Nam Cực trên chiếc xe máy kéo cơ giới hóa của ông vào năm 1957-1958.

Fiennes và Stroud phải rất vất vả để kéo theo xe trượt tuyết. Họ không còn đủ thức ăn để cung cấp năng lượng cho mình. Trong cơn đói khát và lạnh giá, họ đã gọi một chiếc máy bay để giải cứu họ.

Fiennes và Stroud đã băng qua sông băng Beardmore đầy nguy hiểm.

Máy bay cứu hộ
trượt trên tuyết để
hạ cánh.

BẠN CÓ BIẾT?

Sau chuyến hành trình đó, Fiennes bị **b้อง lạnh**. Ông đã tự cắt bỏ những ngón tay của chính mình khi ở nhà kho trong vườn!

Nam Cực ngày nay

Ngày nay, những nhà khoa học sống và làm việc trong Trạm Nam Cực Amundsen-Scott. Tòa nhà này được xây dựng trên những cột chống để không bị tuyết chôn vùi. Mỗi năm có khoảng 50 người trải qua mùa đông nơi đây.

BẠN CÓ BIẾT?

Châu Nam Cực là nơi tuyệt vời cho việc nghiên cứu khoa học. Những nhà khoa học đến đó để nghiên cứu về khí hậu, băng tuyết, đá, hóa thạch, thiên văn, và cách cơ thể người chống chịu với giá lạnh.

Một nhà khoa học
thực hiện thí nghiệm
trên băng.

Những cột mốc

- 1839-1843:** James Clark Ross vẽ bản đồ một phần đường bờ biển của châu Nam Cực.
- 1911:** Roald Amundsen đến Nam Cực.
- 1912:** Robert Scott và những người đồng hành chết trên đường trở về từ Nam Cực.
- 1914:** Ernest Shackleton bắt đầu chuyến hành trình của ông trên con tàu Endurance.
- 1956:** Trạm Nam Cực Amundsen-Scott được xây dựng.
- 1958:** Vivian Fuchs hoàn thành chuyến đi xuyên châu Nam Cực trên chiếc xe máy kéo.
- 1993:** Ranulph Fiennes và Mike Stroud rong ruổi xuyên châu Nam Cực.

Danh sách những thứ không thể thiếu của một nhà thám hiểm

Nam Cực lạnh giá kinh khủng. Đội của Amundsen cần có những đồ trang bị hữu ích cho việc rong ruổi và giữ ấm.

Kính râm để tránh hiện tượng mù tuyết (nhưng ông đã cởi nó ra để chụp hình!)

Bàn đinh gắn giày để có thể bám được trên mặt băng (được dùng khi đi bộ, không phải khi trượt tuyết)

Giày ống
được làm từ da hải cẩu

Ván và gậy trượt tuyết

Quần áo khoác ngoài và mũ trùm đầu được làm từ dạ sói.

Vớ và quần áo trong được làm từ da tuần lộc.

Cỏ được nhồi trong giày ống để hút ẩm.

Bảng thuật ngữ

Bàn đinh gắn giày một tấm kim loại có nhiều gai nhọn, được gắn cố định vào đôi giày, dùng cho người leo trèo trên băng hoặc đá.

Bóng lạnh vết thương do thịt bị đông cứng lại.

Cực cực là điểm mút của một đường thẳng tưởng tượng đi xuyên qua trung tâm của Trái đất. Trái đất có hai cực – một cực bắc và một cực nam.

Cực quang ánh sáng lập lòe trên bầu trời đêm, Mặt trời là nguyên nhân gây ra hiện tượng này.

Điện tín một mẩu tin ngắn được gửi đường dài thông qua các dây cáp.

Tảng băng trôi một mảng băng trôi lớn.

Thịt cơ bắp, mỡ và da trên bề mặt của cơ thể.

Sông băng một khối băng di chuyển một cách chậm chạp.

Scurvy căn bệnh có nguyên nhân do sự thiếu hụt vitamin C. Scurvy gây mệt mỏi, đau đớn và có thể làm cho người bệnh rụng răng.

Trang chú dẫn

- Bản đồ 4, 7
Bệnh scurvy 8
Bóng lạnh 21, 25
Biển Ross 10
Cắt 21, 25
Châu Nam Cực 4, 7, 9, 22, 23, 26
Chó 14, 17
Cực 6
Cực quang 7
Dụng cụ thám hiểm 29
Động vật 8, 14, 17, 18
Ernest Shackleton 18, 20-21, 22
Hiện tượng mù tuyết 29
James Clark Ross 10, 11
Nhà nghiên cứu khoa học 26-27
Máy kéo cơ giới hóa 23
- Mike Stroud 22, 24
Mùa hè và mùa đông 6
Những nhà thám hiểm đầu tiên 10
Quần áo làm bằng lông thú 16, 29
Ranulp Fiennes 22, 24-25
Roald Amundsen 12, 13, 14, 16, 17
Robert Scott 12, 14, 15, 16
Sông băng 9, 24
Tảng băng trôi 5, 18
Tàu 13, 18
Thực phẩm và nhu yếu phẩm 8, 15, 22, 24
Thực vật 8
Trạm Nam Cực Amundsen-Scott 26
Vivian Fuchs 23
Xe trượt 14

NHỮNG MẪU CHUYÊN KHÁM PHÁ Nam cực

Nancy Dickmann
Linh Thư *dịch*

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc - Tổng biên tập NGUYỄN MINH NHƯT

Biên tập và sửa bản in: ĐÀO THỊ TÚ UYÊN

Bìa: NGUYỄN LÊ DUY

Trình bày: ĐỖ VẠN HẠNH

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

161B Lý Chính Thắng - Quận 3 - Thành phố Hồ Chí Minh
ĐT: 39316289 - 39316211 - 38465595 - 38465596 - 39350973
Fax: 84.8.38437450 - E-mail: hopthubandoc@nxbtre.com.vn
Website: <http://www.nxbtre.com.vn>

CHI NHÁNH NHÀ XUẤT BẢN TRẺ TẠI HÀ NỘI

Số 21, dãy A11, khu Đầm Trầu, p. Bách Đằng,
q. Hai Bà Trưng, Hà Nội
ĐT: (04)37734544 - Fax: (04)35123395
E-mail: chinhhanh@nxbtre.com.vn

CÔNG TY TNHH SÁCH ĐIỆN TỬ TRẺ (YBOOK)

161B Lý Chính Thắng, P.7, Q.3, Tp. HCM
ĐT: 08 35261001 – Fax: 08 38437450
Email: info@ybook.vn
Website: www.ybook.vn

Những Mẩu Chuyện Khám Phá

Nam Cực

Hai nhà thám hiểm nào đã chạy đua để khám phá Cực Nam?

Hãy tìm câu trả lời trong cuốn sách này!

Bộ sách *Những mẩu chuyện khám phá* giới thiệu đến độc giả những vùng đất và điểm đến danh tiếng thông qua những câu chuyện thám hiểm đầy bất ngờ. Trong quyển *Nam Cực*, người đọc không chỉ khám phá về địa điểm lạnh lẽo và đầy nguy hiểm này, mà còn biết được về quãng đường dài bất tận các nhà thám hiểm đã đi qua để khám phá Nam Cực!

